

## **ВІД РЕДАКТОРА**

Цим випуском починається шостий рік ВІСНИКА РЕПРЕСІЙ В УКРАЇНІ. Порівняно з початковою стадією, ми кілька разів частково змінювали його структуру. Прагнучи до максимального полегшення в користуванні цим матеріалом, впроваджуємо ще дві зміни, радше — доповнення.

Повідомлення першого розділу ("Хроніка репресій") групуватимемо за їх змістом (умовно), відповідно озаглавлюючи тематичні групи повідомлень. (Наприклад, "Переслідування єврейських активістів", "Нове в карному законодавстві" тощо). Наприкінці кожного випуску міститимемо зміст за назвами розділів і тематичними заголовками.

Списки жертводавців, як і попереднього року, вміщуватимемо наприкінці 6-го і 12-го випусків. Усіх, хто не зацікавлений в оприлюдненні прізвищ, просимо вказати на це письмово.

Видавання ВІСНИКА, як і раніше, здійснюється за принципом взаємного обміну інформацією між усіма зацікавленими. Висловлюючи глибоку вдячність інформаційним агентствам та редакціям в еміграції, а також багатьом окремим людям, які присилають відповідні повідомлення, нагадую адресу для інформацій та листування щодо змісту ВІСНИКА:

Nadia Svitlychna

P. O. Box 770

Cooper Station

New York, N. Y. 10003

Тел. (201) 371 6361

**ЗАКОРДОННЕ ПРЕДСТАВНИЦТВО УКРАЇНСЬКОЇ  
ГЕЛЬСІНСЬКОЇ ГРУПИ  
ВІСНИК РЕПРЕСІЙ В УКРАЇНІ  
Випуск 1, рік шостий  
Редактор-упорядник Надія Світлична  
Січень 1985 року  
Нью-Йорк**

## ХРОНІКА РЕПРЕСІЙ

### ПЕРЕСЛІДУВАННЯ ЗА РЕЛІГІЙНУ ДІЯЛЬНІСТЬ

1-1 22 червня 1984 року голову Ініціативної групи захисту прав віруючих і Церкви на Україні Василя Антоновича КОБРИНА (див. 1984, 10-41 і раніше) викликали на бесіду до Уповноваженого в справах релігій при РМ УРСР РЕШЕТИЛА. В. КОБРИНУ зробили письмове попередження про те, що дальшу роботу Ініціативної групи розглядатимуть як антирадянську діяльність. В. КОБРИН попередження не підписав. В. КОБРИН виконував обов'язки голови Ініціативної групи від 24 грудня 1982 року — замість ув'язненого Й. ТЕРЕЛІ, а від 1 березня 1984 року став обраним головою групи.

1-2 У січні 1983 року у Львові заарештували християнського поета Павла КЛИМУКА. Він друкувався в нелегальному баптистському журналі *"Вестник истины"*. П. КЛИМУКА звинуватили за ст. 209 ч. 2 КК УРСР. Хоча суд шість разів повертав справу на "дослідство", все ж П. КЛИМУКА засудили до 5 років ув'язнення в таборах.

1-3 У 1982 році в Почаївській Лаврі було заарештовано ченця о. АНДРІЯ (Анатолія [Антонія?] ЩУРА). Відбувши однорічний вирок у Львівському таборі суворого режиму ВЛ-315/30, о. АНДРІЙ звільнився в листопаді 1983 року. Проте через два місяці його знову заарештували. Він уже відбував ув'язнення за релігійну діяльність раніше: в 1961-1962 рр. і 1964-1967 рр.

1-4 Не пізніше початку 1984 року було заарештовано Свідка Єгови Георгія ПОСТУЛАТІ з Кіцманського району Чернівецької області. Його засудили до 3 років таборів суворого режиму.

1-5 19 жовтня 1984 року в м. Ківерці Волинської обл. заарештували Віталія Миколайовича БОЖКА (1949 р. нар.) і Василя Леонтійовича СЛЮСАРЯ (1930 р. нар.). Вони — члени Церкви ЄХБ. Дружина В. БОЖКА Ніна Марківна мешкає за адресою. 264220, Волинська обл., м. Ківерці, вул. Матросова, 18.

Адреса дружини **В. СЛЮСАРЯ** Надії Іванівни з 6-ма дітьми: **264220, Волинська обл., м. Ківерці, вул. Космонавтів, 65.**  
**1-6** 5 листопада 1984 року заарештували баптиста Володимира Миколайовича **РОМАНЮКА** (1958 р. нар.). Раніше, 26 серпня 1984 року. Його затримали разом з Михайлом **ЮРКЕВИЧЕМ** під час транспортування релігійної літератури, але тоді їх обох через **15 днів** відпустили. Тепер **В. РОМАНЮКА** помістили до **СІЗО м. Рівне**, а через кілька днів після нього заарештували й **М. ЮРКЕВИЧА**. Дружина Михайла Михайловича **ЮРКЕВИЧА** (1955 р. нар.) **Леся Федосівна** з дитиною мешкає за адресою: м. Львів, вул. Шашкевича, 6, кв. 6. Адреса дружини **В. РОМАНЮКА** Надії Володимирівни: Тернопільська обл., Кременецький р-н, сел. Комарівка.

**1-7** Стали відомі вирокі декому з баптистів, заарештованих у 1984 році. На спільному суді **Іван ПАЛАНІЙЧУК** і **Іван ЯКИМЧУК** (див. 1984, 1/8-4) були засуджені відповідно до 2 з половиною і 2 років таборів загального режиму. **Василя ТКАЧА** (див. 1984, 4-2) засудили до 3 з половиною років таборів загального режиму, **Якова КРАВЧУКА** (див. 1984, 9-4) — до 3 років таборів загального режиму. 24 листопада 1984 року в Донецьку засудили **Івана Васильовича ТИМЧУКА** (див. 1984, 11-2). Вирок — 3 роки таборів загального режиму.

**1-8** За відмову служити в Радянській армії засуджено 54 юнаків із Закарпаття, з них 18 — Свідки Єгови, а серед них 5 чол. засуджено повторно.

**1-9** 31 серпня в м. Харцизьку Донецької області розігнали зібрання баптистської молоді. Баптиста **Федора Дмитровича КОШКІНА** засудили до 15 діб адміністративного арешту.

**1-10** На посаду Голови Ради в справах релігій при РМ СРСР, замість **В. КУРОЄДОВА** призначено **Костянтина Михайловича ХАРЧЕВА**.

#### **ПЕРЕСЛІДУВАННЯ ЄВРЕЙСЬКИХ АКТИВІСТІВ**

**1-11** Наприкінці 1984 року в м. Донецьку заарештували єврея-відмовника **Бориса ФАЛЬКОВА** (1946 р. нар.). **Б. ФАЛЬКОВ** — піаніст, поет і прозаїк, його твори поширювались у сам-

видаві. Б ФАЛЬКОВ домагається еміграції до Ізраїлю від 1979 року. **Дружина Б. ФАЛЬКОВА Вікторія з сином (1975 р. нар.)** мешкає за адресою: **340055, м. Донецьк, просп. Гринкевича, 7, кв. 39. Тел. 92 46 26.**

**1-12** На психіатричній експертизі Марка НЕПОМНЯЩОГО (див. 1984, 11-4 і раніше) визнали осудним. **30 січня 1985 року мав початися суд** над ним в Одесі.

**1-13** Яків МЕШ (див. 1984, 12-4 і раніше), який під час слідства захворів на менінгіт, проходив курс лікування в московській лікарні. Тепер його виписали з лікарні і до тюрми покищо не повернули. Теперішній юридичний статус його не відомий.

**1-14 4 січня 1985 року в Чернівцях відбувся суд над Леонідом ШРАЄРОМ і Яковом РОЗЕНБЕРГОМ** (див. 1984, 12-10). Обох засудили за ст. 187<sup>1</sup> КК УРСР до 3 років таборів загального режиму кожного. Л. ШРАЄРОВІ інкримінували розповсюдження книг, Я. РОЗЕНБЕРГОВІ — усні висловлювання. Слідство в справі Й. ЗІСЕЛЬСА (дис. 1984, 12-10 і раніше) продовжили до квітня 1985 року. Про долю інших, заарештованих одночасно в Чернівцях, невідомо.

**1-15** Стали відомі деякі подробиці про Й. БЕРЕНШТЕЙНА, побитого і скаліченого в тюрмі (див. 1984, 12-13 і раніше). Через два дні після суду, 12 грудня 1984 року, Й. БЕРЕНШТЕЙНА помістили до камери з двома кримінальниками, які побили його та порізали обличчя уламками скла. Пошкоджено зоровий нерв правого ока, зачеплено й ліве око. Начальник тюрми сказав дружині Й. БЕРЕНШТЕЙНА, яка того дня мала дозвіл на побачення з чоловіком, ніби Й. БЕРЕНШТЕЙН був настільки збуджений, що довелося викликати психіатра і зробити йому заспокоїливий укол, та що він сам порізав собі обличчя. Побачення спершу відмінили, але потім, за наполяганням дружини, його все ж дали. Й. БЕРЕНШТЕЙНОВІ заборонили говорити про те, що сталося. Одне око в нього було зав'язане, обличчя спотворене до невпізнання. Пізніше власті подавали нові версії того, як саме БЕРЕНШТЕЙН скалічився і частково осліп у тюрмі. Перша версія: "необережно чистив яблуко". Друга: завдав собі ушкодження сам на знак протесту проти вироку.

Касаційну скаргу Й. БЕРЕНШТЕЙНА 7 січня 1985 року відхилили.

## ІНШІ РЕПРЕСІЇ

**1-16** У жовтні 1984 року в Києві заарештували Кліма **СЕМЕНЮКА (1930 р. нар.)**. Його звинувачують у написанні документу під назвою *"Звернення до робітників усього світу"*. У зв'язку зі справою К. СЕМЕНЮКА в Києві і Львові відбулися численні обшуки. **В 1950-х роках К. СЕМЕНЮКА вже** арештовували з **політичних мотивів**, він відбував ув'язнення в мордовських політичних таборах. У К. СЕМЕНЮКА **виразка** шлунка і гіпертонія.

**1-17** У тижневику *"Вісті з України"*, який видають у Києві для українців за кордоном, М. РШШКО опублікував у № 51 за грудень 1984 року статтю під заголовком *"Забудьте дорогу, панове!"* і підзаголовком — *"Відповідь простої жінки-селянки непроханим "опікунам" з Заходу"* з протестом від імені матері політв'язня Юрія БАДЗЯ (див. 1984, 12-24 і раніше) проти посилки, яку їй надіслали з ФНР.

## НОВЕ В КАРНОМУ ЗАКОНОДАВСТВІ

**1-18** 13 грудня 1984 року ПВР РРФСР видала, а 20 грудня опублікувала в *"Ведомостях Верховного Совета РСФСР"* постанову *"Про порядок застосування ст. 209 КК РРФСР"*. Це перша постанова такого плану, опублікована у відкритій пресі. Постанова вказує, що ведення паразитичного способу життя передбачає "проживання на нетрудові прибутки" протягом 4 місяців підряд або загально протягом року. Попередження роблять особам, які провадять "паразитичний спосіб життя протягом 3 місяців. Осіб, які дістали попередження і не влаштувалися на працю протягом місяця, притягають до підповідальності за ст. 209 КК РРФСР. Якщо особа, діставши попередження, влаштувалася на працю, але потім протягом року знову почала провадити "паразитичний спосіб життя", то щоб притягти її до кримінальної відповідальності, нового попередження не потрібно. Про аналогічну постанову ПВР УРСР тимчасом не відомо.

## ПРО ПЕРЕМІЩЕННЯ В УКДБ

**1-19** У голови КДБ СРСР В. М. ЧЕБРИКОВА два перших заступники: Георгій Карпович ЦИНЄВ і Микола Павлович

СМОХОНОВ. Заступники голови КДБ: Геній Євгенович АГАЄВ, Сергій Миколайович АНТОНОВ, Пилип Денисович БОБКОВ, Григорій Пилипович ГРИГОРЕНКО, Володимир Олександрович КРЮЧКОВ, Володимир Петрович ПИРОЖКОВ.

### **ПРОБЛЕМА ЕМІГРАЦІЇ З РАДЯНСЬКОГО СОЮЗУ**

**1-20** У червні 1984 року з СРСР за ізраїльськими візами виїхало 72 чол., в липні — 85 чол., у серпні — 83, в вересні — 69, у жовтні — 29, у листопаді — 55, у грудні — 91 чол. Усього за 1984 рік емігрувало за ізраїльськими візами 896 чоловік.

**1-21** Кількість етнічних німців, які репатріювалися з СРСР до ФРН, продовжує зменшуватися. У 1982 році репатріювалося 2069 чол., у 1983 році — 1447 чол., а в 1984 році — найменше після 1971 року: 913 чоловік.

## НОВИНИ ПРО НЕВІЛЬНИКІВ

### 1. У тюрмах І в таборах

**1-22** Незадовго перед закінченням 10-річного. терміну ув'язнення **помер С. ГУЗЕЙ, 1928 р. нар.**, учасник національно-визвольного руху, **член ОУН-УПА** (див. 1980, вип. 6, стор. 23, картка 87). Докладніших відомостей про нього, ні адреси його родини в Ровенській обл., ні адреси табору, в якому він відбував покарання, ми не маємо. Відомо тільки, що **в 1974 році його засудили разом з 3. КАРАПАЧЕМ.**

**1-23** Ірина РАТУШИНСЬКА, яка тримала голодівку разом з Тетяною ОСІПОВОЮ, домагаючись побачень з чоловіками (див. 1984, 12-22 і раніше), закінчили свою голодівку. Продовжують кружляти чутки, що частину жінок-політв'язнів етапували в напрямку Пермі. Жінок-політв'язнів, як відомо, всього кілька, тому розділяти їх на два табори практично неможливо.

**1-24** У травні 1984 року Михайло ГОРИНЬ у таборі особливого режиму (див. 1984, 5-56 і раніше) тяжко хворів. Припускають, що в нього міг бути інфаркт міокарда. У нього також **аритмія серця, запалення нирок, гіпертонія.** Ліків від дружини адміністрація табору не приймає.

**1-25** Анатолій КОРЯГІН у Чистопольській тюрмі (див. 1984, 10-11 і раніше) від 30 жовтня 1984 року тримає голодівку. Його підгодовують штучно, але в недостатньому обсязі й нерегулярно. Зараз він уже не може підводитися з ліжка. Стан його здоров'я близький до критичного.

**1-26 Джордж БАБЕНКО** (див. 1984, 9-2) відбуває ув'язнення в таборі: **255700, Київська обл., ст. Біличі, уст. ЮА-45/75-4-44.**

**1-27 Іван БАРАНЮК** (див. 1984, 7/8-6) — **інвалід.** Він перебуває в інвалідному таборі за адресою: **322723, Дніпропетровська обл., Софіївський р-н, сел. Макорти, уст. ЯЕ-308 45-11-112.** Уточнюємо дату народження його сина — має бути 1966 р.

**1-28** Повідомляємо адресу табору, в якому перебуває Володимир ВЛАСЕНКО (див. 1984, 10-17 і раніше): 343728, Донецька обл., м. Шахтарськ, сел. Стіжкове, уст. ЮЕ-312 57 "А".

**1-29** Ув'язнений баптист КРУГОВИХ Олександр (див. 1984, 7/8-7. 7/8-9 — там прізвище з помилкою) перебуває в таборі: 349333, Ворошиловградська обл., м. Петровське, уст. УЛ-314 24-101.

**1-30** Віктора МОНБЛАНОВА (див. 1984, 2-36 і раніше) перевели до табору за адресою: 256400, Київська обл., м. Біла Церква, уст. ЮА-45 35.

**1-31** Подаємо докладніші відомості про Олександра Івановича ПАВЛЕНКА (див. 1984, 7/8-8). Він народився 18 жовтня 1952



року, а 21 березня 1984 року був заарештований. Його дружина Тетяна Степанівна мешкає за адресою 258209, Черкаська обл., сел. Хутори, вул. Щорса, 128а. О ПАВЛЕНКО перебуває в таборі: 332440, Запорізька обл., м. Бердянськ, уст. ЯЯ-310 77 "К".

1-32 У таборі ЮЗ-17 90-16-161 (250032, м. Херсон) перебуває баптист РОМАНЧУК Яків Тимофійович. нар. 13 листопада 1928 року. Його заарештували 18 квітня 1984 року. Адреса його дружини Катерини Петрівни: 326847, Херсонська обл., м. Каховка, вул. Донецька, 9.

1-33 Івана Ониськовича НАЗАРА (див 1984. і-4) умовно звільнили з обов'язковим залученням до праці, яке він відбуває за адресою: 313450, Харківська обл., сел. Первомайськ-4, Хімістечко-1, корп. 6, кімн. 2.

1-34 Закінчилися терміни ув'язнення: 19. XI. 1984 року в ЛЕБЗАКА Олександра (див 1984, 11-13 і раніше). 8.I.1985 року — у НАЗАРЕВИЧА Антона (див. 1984. 5-25 і раніше).

## **2. У божевільнях**

**1-35** Табори для утримання в'язнів, які психічно захворіли, відбуваючи покарання, є, крім м. Андропова, також у Вологді, Златоусті, Ухті, Воронежі. Відділи для психічно хворих є в сел. Вихорівка Іркутської обл. (уст. ЖШ-410/4) та в сел. Біра (Єврейська авт. обл.).

**1-36 Валерій ТЮРИЧЕВ**, заарештований у Дніпропетровську в 1981 році за "антирадянську агітацію і пропаганду" та визнаний неосудним, перебував від травня 1982 року в Смоленській СПЛ. Там його піддавали інтенсивному лікуванню інсуліном, аміназином, трифтазином. Перебуваючи в Смоленській СПЛ, В. ТЮРИЧЕВ провів тривалу голодівку протесту. У січні 1984 року В. ТЮРИЧЕВА перевели до Дніпропетровської ПЛ загального типу — за місцем проживання родини. Під час перебування В. ТЮРИЧЕВА в цій лікарні від нього вимагали письмово визнати, що він усвідомлює свою хворобу, що завжди мав психічні порушення, що в нього були слухові і зорові галюцинації. В. ТЮРИЧЕВ відмовився написати таку заяву. Тоді склали кілька актів про те, що В. ТЮРИЧЕВ порушив лікарняний режим. **У вересні 1984** року на підставі представлення лікарні районний суд м. Дніпропетровська ухвалив постанову перевести В. ТЮРИЧЕВА знову до СПЛ. В. ТЮРИЧЕВА помістили до **Дніпропетровської СПЛ**, де він перебуває дотепер.

## **3. На засланні**

**1-37 Мирослав МАРИНОВИЧ** (див. 1984, 11-20 і раніше) відбуває заслання в радгоспі, де перед ним були спершу Валерій МАРЧЕНКО, пізніше Зорян ПОПАДЮК: **464470, КазССР, Уилский р-н, с/з Саралжин**.

**1-38** Повідомляємо адресу, за якою відбуває заслання **Микола МАТУСЕВИЧ** (див. 1984, 7/8-30 і раніше): **674250, Читинская обл., Кыринский р-н, с. Кыра, ул. Горького, 11**.

## **ПРИВІТАЙТЕ**

## **З УРОДИНАМИ**

Повідомляємо адреси тих переслідуваних, у кого через місяць надходять дні народження, а також їхніх родин. У березні народилися:

**1-39 2 березня 1944 року нар. Микола Петрович ПОЛІЩУК** (див. 1984, 1-25 і раніше). Його адреса в таборі: **342228, Донецька обл., Тельманівський р-н, сел. Мирний, уст. ЮЕ-312 1-71**. Адреса його дружини **Валентини Кирилівни з синами (1967, 1972, 1974, і 1981 рр. нар.) та дочками (1969, 1971, 1976, 1978, 1979 і 1980 рр. нар.): 260503, Житомирська обл., м. Новоград-Волинський, вул. Новобудов, 17**.

**1-40 4 березня 1954 року нар. Ірина Борисівна РАТУШИ Н-СЬКА** (див. цей вип. 1-23 і раніше). Її адреса в таборі. **431200,**

**Мордовська АССР, Теньгушевський р-н, пос. Барашево, учр. ЖХ-385/3-4. Адреса чоловіка ГЕРАЩЕНКА Ігоря Олеговича: м. Київ, вул. Вернадського, 85, кв. 59. Тел. 44 33 95.**

**1-41 14 березня 1930 року**

**нар. Георгій Дмитрович ЖОВТО-**

**НОЖКО (див. 1984, 1-30 і раніше,**

**фото — поруч). Його адреса в**

**таборі: 329013, Миколаївська обл.,**

**Казанківський р-н, с. Новодани-**

**лівка, уст. 1Н-316 93-10-110.**

**Адреса його дружини Віри Мики-**

**тівни з двома дітьми: м. Миколаїв,**

**вул. Побережна, 29, кв. 2.**

*Георгій ЖОВТОНОЖКО*

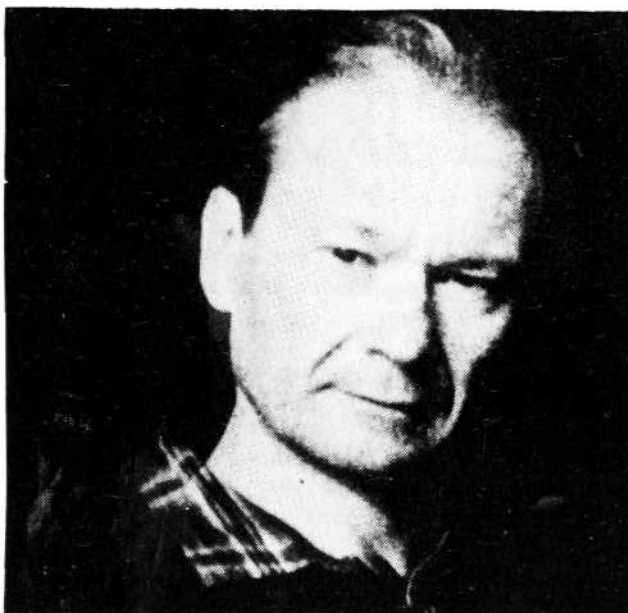


**1-42 28 березня 1934 року нар. Юрій Романович**

**ШУХЕВИЧ-БЕРЕЗІНСЬКИЙ (див. 1984, 3-33 і раніше, фото —**

**на наст, стор.) Його адреса на заслані: 636147, Томська обл., Шегар-**

**ський р-н, п/о Оськино, Інтернат "Лесная дача". Адреса його**



*Юрій ШУХЕВИЧ на засланні*

**дружини ТРОЦЕНКО Валентини Миколаївни з сином Романом** (1970 р. нар.) і дочкою Іриною (1971 р. нар.): 400026, г. Волгоград-26, ул. Фадеева, 6, кв. 30. Адреса матері **БЕРЕЗІНСЬКОЇ Наталі!** Романівни: 290005, м. Львів-5, вул. Марченко, 1, кв. 101.

**1-43 30 березня 1928 року нар. Василь Петрович ФЕДОРЕНКО** (див. 1984, 1-35 і раніше). Його адреса в засланні тимчасом не відома. Адреса сестри в ФРН, яку ми подавали раніше, недійсна.

**1-44 31 березня 1932 року нар. Федір Кузьмич ЧОВГАН** (див. 1984, 1-36 і раніше). Його адреса в таборі: 342228, Донецька обл., Тельманівський р-н, сел. Мирний, уст. ЮЕ-312/1-3-33. Адреса його **дружини Анни Іванівни з п'ятьма дочками** (1953, 1955, 1958, 1963 і 1966 рр. нар.) та сином (1961 р. нар.): 313520, Харківська обл., Лозівський р-н, сел. Панютине, вул. Миру, 30. Бажано привітати їх листами, листівками чи телеграмами.

#### **АРХІВ САМВИДАВУ**

У цьому розділі подаємо бібліографію самвидавних творів і документів, опублікованих (або одержаних) у січні 1985 року. Всі вказані тут матеріали є в архіві Закордонного Представництва Української Гельсінської групи. Бажаючі набути копії цих документів мають звернутися до редактора "ВІСНИКА РЕПРЕСІЙ В УКРАЇНІ".

**1-45 Борис Антоненко-Давидович: Поезії(Продовження,2): 5. Псалом стражданню. 6. Пурга. 7. Апеляція до майбутнього.** — ж. "Визвольний шлях", Кн. 1 (442), Січень 1985, стор. 65-72. Про Б. АНТОНЕНКА-ДАВИДОВИЧА див. 1984, 12-37 і раніше.

**1-46 Борис АНТОНЕНКО-ДАВИДОВИЧ, 8. Лист у невідоме (вірш).** — ж. "Нові дні", No 419, Січень 1985 р., стор. 16-17.

**1-47 Розпачливе прохання Віктора Рафальського.** — ж.

*"Визвольний шлях"*, Кн. 1 (442), Січень 1985, стор. 63-64. Про В. РАФАЛЬСЬКОГО див. 1984, 10-35 і раніше.

**1-48 Євген Крамар: Анти (Продовження, 11).** — ж. *"Визвольний шлях"*, Кн. 1 (442), Січень 1985, стор. 73-88.

**1-49 Ірина Сенік: \*\*\* (Вечірній Київ затихає) — вірш.** — газ. *"Свобода"*, ч. 13, 19 січня 1985 р., стор. 1. Про І. СЕНИК див. 1982, 11-13 і раніше.

**1-50 Й. Тереля писав до Л. Валенси.** — газ. *"Свобода"*, ч. 12, 18 січня 1985 р., стор. 1. Про Й. ТЕРЕЛЮ див. 12-7 і раніше.

**1-51 Лист Йосипа Терелі до Леха Валенси.** — газ. *"Український голос"*, 21 січня 1985 року, стор. 6; ; газ. *"Українське слово"*, ч. 2253, 27 січня 1985 року, стор. 1.

**1-52 Ірина Стасів-Калинець: Казка.** — ж. *"Юнак"*, ч. п. 1 (254), Січень 1985 р., стор. 6-8. Про І. СТАСІВ-КАЛИНЕЦЬ див. 1981, 7 і раніше.

**1-53 Стихи Ирины Ратушинской: (Ну вот и достали) — декабрь 1982 г.;\*\*\* (А вот зима! Кому прохлады?) — декабрь, 1982 г.;\*\*\* (Чтобы первого января) — январь 1983 г. — газ. "Новое русское слово", 13. I. 1985. Про І. РАТУШИНСЬКУ див. цей вип., 1-40 і раніше.**

**1-54 ' АС № 5377. "Приговор" Закарпатского обсуда инженеру-конструктору Анатолию Шимко, осужденному на 3 года ИТК общ. реж., Ужгород, УССР, 29. 1. 80. — "Материалы самиздата" радио "Свобода", вып. № 2/85, 11 января 1985 г. (7 стор.).**

**1-55 АС № 5378. Анатолий Шимко, украинец, инженер-конструктор, быв. п/э. Письмо неуказанному адресату с просьбой ходатайствовать о пересмотре его дела, Ужгород, УССР, январь-сентябрь 1983. — "Материалы самиздата" радио "Свобода", вып. № 2/85, 11 января 1985 г. (4 стор.).**

**1-56 АС № 5379. Анатолий Шимко... "Открытое письмо в ЦК КПСС" о преследовании за критику, Ужгород, УССР, сентябрь^ 1983. — "Материалы самиздата" радио "Свобода", вып. No 2/85, 11 января 1985 г. (2 стор.).**

**1-57 АС № 5382. 15 семей (34 чел.) пятидесятников. "Факты и только факты" — обращение в ООН, МАЮД и ПВС СССР о преследовании пятидесятников в Тернопольской области и с просьбой содействовать их выезду из СССР (м. б. Тернопольская обл., начало 1984). — "Материалы самиздата" радио "Свобода", вып. № 3/85, 14 января 1985 г. (5 стор.).**

**1-58 АС № 5384. 464 пятидесятника. "Заявление" в ООН,, и К. Черненко с просьбой содействовать их выезду из ССР (без места, не ранее 5. 3. 84). — "Материалы самиздата" радио "Свобода", вып. No 3/85, января 1985 г. (3 стор.).**

**1-59 АС № 5388. 55 московских евреев (Альтерман и др.). "Заявление" в ПВС СССР в связи с арестами А. Холмянского, Я. Левина и Ю. Эдельштейна (Москва, сентябрь 1984). — "Материалы самиздата" радио "Свобода", вып. № 4/85, 21 января 1985 г. (6 стор.) — Про Я. ЛЕВША див. 1984, 12-12 і раніше.**

**1-60 telegramme au Comite central (a la defense de Jan Mech). — Cahiers du SAMIZDAT, No. 108, Janvier 1985, стор. 34. Про Я. МЕША див. 1984, 12-11 і раніше.**

**1-61 Iossif Berensteln. — Cahiers du SAMIZDAT, № 108 Janvier 1985, стор. 43. Про Й. БЕРЕНШТЕИНА див. цей вип., 1-15 і раніше.**

**1-62 Repeterez-vous les erreurs dun passe recent? (Appel aux lecteurs Grangers).- Cahiers du SAMIZDAT, № 108 Janvier 1985, стор. 30-43.**

## ПОЯСНЕННЯ ДЕЯКИХ СКОРОЧЕНЬ, ВЖИВАНИХ У ВІСНИКУ-1/85

**авт.** — автономна

**АС** — архів самвидаву

**АССР** (рос.) — Автономна Радянська соціалістична Республіка

**быв.** (рос. бывший) — колишній

**вып.** (рос.) — випуск

**вуп.** — вулиця

**г.** (рос. город) — місто

**газ.** — газета

**ж.** — журнал

**ЄХБ** — Євангельські християни-баптисти

**ИТК** (рос. исправительно-трудовая колония) — виправно-трудова колонія

**КазССР** (рос.) — Казахська Радянська соціалістична Республіка

**КДБ** — Комітет державної безпеки

**КК** — кримінальний кодекс

**кн.** — книга

**корп.** — корпус

**м.** — місто

**МАЮД** — Міжнародна Асоціація Юристів-Демократів

**м. б.** — (рос. может быть) — можливо

**нар.** — народження, народився (-лась)

**о.** — отець (про священика)

**обл.** — область, обласний

**ООН** — Організація Об'єднаних Націй

**ОУН** — Організація Українських Націоналістів

— Президія Верховної Ради

**ПВС** (рос.)

**п/з** (рос. политический заключенный) — політичний в'язень

**ПЛ** — психіатрична лікарня [загального типу]

**просп.** — проспект

**РМ** — Рада Міністрів

**р-н** — район

**РРФСР** — Російська Радянська Федеративна соціалістична Республіка

**с** — село

**сел.** — селище

**с/з** (рос. совхоз) — радгосп

**СІЗО** — слідчий ізолятор

**СПЛ** — спеціальна психіатрична лікарня [закритого типу]

**УКДБ** — Управління Комітету державної безпеки (при Раді Міністрів)

**ул.** (рос. улица) — вулиця

**УПА** — Українська Повстанська Армія

уст. — установа

учр. Срос.)

ч. — частина

ч. п — частина порядкова

**НАЗВИ СТАТТЕЙ КАРНОГО КОДЕКСУ,  
ЗГАДУВАНИХ У ВІСНИКУ-1/85**

**187<sup>і</sup> КК УРСР** — "Наклеп на радянський державний і суспільний лад" — (див. 1-2)

**209 КК РРФСР** — "Систематичне заняття бродяжництвом або жебрацтвом" (у тексті статті: "а також ведення протягом тривалого часу іншого нетрудового способу життя") — (див. 1-18)

**209 КК УРСР** — "Зазіхання на особу і права громадян під виглядом виконання релігійних обрядів" — (див. 1-14)



## ПОКАЖЧИК ІМЕН

### А

АГЕЄВ Геній Євгенович, заст. голови КДБ СРСР 1-19

АЛЬТЕРМАН 1-59

о. АНДРІЙ (Анатолій — Антоній? — ЩУР) 1-3

АНТОНЕНКО-ДАВИДОВИЧ Борис 1-45, 1-46

АНТОНОВ Сергій Миколайович, заст. голови КДБ СРСР 1-19

### Б

БАБЕНКО Джордж 1-26

БАДЗЬО Юрій 1-17

БАРАНЮК ІВАН 1-27

БЕРЕЗІНСЬКА Наталія Романівна 1-42

БЕРЕНШТЕЙН Йосиф 1-15, 1-61

БОБКОВ Пилип Денисович, заст. голови КДБ СРСР 1-19

БОЖКО Віталій Миколайович 1-5

БОЖКО Ніна Марківна 1-5

### В

ВАЛЕНСА Лех 1-50, 1-51

ВЛАСЕНКО Володимир 1-28

### Г

ГЕРАЩЕНКО Ігор Олегович 1-40

ГОРИНЬ Михайло 1-24

ГРИГОРЕНКО Григорій Пилипович, заст. голови КДБ СРСР 1-19

ГУЗЕЙ С 1-22

### Е

ЕДЕЛЬШТЕЙН Н. 1-59

### Є

ЄМОХОНОВ Микола Павлович, 1-й заст. голови КДБ СРСР 1-19

### Ж

ЖОВТОНОЖКО Віра Микитівна 1-41

ЖОВТОНОЖКО Георгій Дмитрович 1-41

### З

ЗІСЕЛЬС Йосиф 1-14

### К

КАРАПАЧ З. 1-22

КЛИМУК Павло 1-2

КОБРИН Василь Антонович 1-1

КОРЯГІН Анатолій 1-25

КОШКІН Федір Дмитрович 1-9

КРАВЧУК І-7

КРАМАР Євген 1-48 ,

КРУГОВИХ Олександр 1-29

КРЮЧКОВ Володимир Олександрович, заст. голови КДБ СРСР 1-19

КУРОЄДОВ В., кол. голова Ради в справах релігій при РМ СРСР 1-10

### Л

ЛЕБЗАК Олександр 1-34

ЛЕВІН Я. 1-59

М

МАРИНОВИЧ Мирослав 1-37

МАРЧЕНКО Валерій 1-37

МАТУСЕВИЧ Микола 1-38

МЕШ Яків (Ян) 1-13, 1-60

МОНБЛАНОВ Віктор 1-30

Н

НАЗАР Іван Ониськович 1-33

НАЗАРЕВИЧ Антін 1-34

НЕПОМНЯЩИЙ Марко 1-12

О

ОСІПОВА Тетяна 1-23

П

ПАВЛЕНКО Олександр Іванович 1-31

ПАВЛЕНКО Тетяна Степанівна 1-31

ПАЛАНІЙЧУК Іван 1-7

ПИРОЖКОВ Володимир Петрович, заст. голови КДБ СРСР 1-19

ПОЛІЩУК Валентина Кирилівна 1-39

ПОЛІЩУК Микола Петрович 1-39

ПОПАДЮК Зорян 1-37

ПОСТУЛАТІ Георгій 1-4

Р

РАТУШИНСЬКА Ірина 1-23, 1-40, 1-53

РАФАЛЬСЬКИЙ Віктор 1-47

РЕШЕТИЛО, уповноваж, в справах релігій при РМ УРСР 1-1

РІШКО М. 1-17

РОЗЕНБЕРГ Яків 1-14

РОМАНЧУК Катерина Петрівна 1-32

РОМАНЧУК Яків Тимофійович 1-32

РОМАНЮК Володимир Миколайович 1-6

РОМАНЮК Надія Володимирівна 1-6

**С**

СЕМЕНЮК Клим 1-16  
СЕНИК Ірина 1-49  
СЛЮСАР Василь Леонтійович 1-5  
СЛЮСАР Надія Іванівна 1-5  
СТАСІВ-КАЛИНЕЦЬ Ірина 1-52

**Т**

ТЕРЕЛЯ Йосип 1-1, 1-50, 1-51  
ТИМЧУК Іван Васильович 1-7  
ТКАЧ Василь 1-7  
ТРОЦЕНКО Валентина Миколаївна 1-42  
ТЮРЕВИЧ Валерій 1-36

**Ф**

ФАЛЬКОВА Вікторія 1-11  
ФАЛЬКОВ Борис 1-11  
ФЕДОРЕНКО Василь Петрович 1-43

**Х**

ХАРКЕВИЧ Костянтин Михайлович, голова Ради в справах релігій при  
РМ  
УРСР 1-Ю  
ХОЛМЯНСЬКИЙ А. 1-59

**Ц**

ЦИНСЬВ Георгій Карпович, 1-й заст. голови КДБ СРСР 1-19

**Ч**

ЧЕБРИКОВ В. М., голова КДБ СРСР 1-19  
ЧЕРНЕНКО К. 1-58  
ЧОВГАН Анна Іванівна 1-44  
ЧОВГАН Федір Кузьмич 1-44

**Ш**

ШИМКО Анатолій 1-54, 1-55, 1-56  
ШРАЄР Леонід 1-14  
ШУХЕВИЧ-БЕРЕЗІНСЬКА Ірина 1-42  
ШУХЕВИЧ-БЕРЕЗІНСЬКИЙ Роман 1-42  
ШУХЕВИЧ-БЕРЕЗІНСЬКИЙ Юрій Романович 1-42

**Щ**

ЩУР Анатолій (Анатоній?) див. о. АНДРІЙ

**Ю**

ЮРКЕВИЧ Михайло Михайлович 1-6  
ЮРКЕВИЧ Леся Федосіївна 1-6

**Я**

ЯКИМЧУК Іван 1-7

## **ЗМІСТ ВІСНИКА-1/85**

ВІД РЕДАКТОРА.....	2
<b>ХРОНІКА РЕПРЕСІЙ</b> .....	3
Переслідування за релігійну діяльність 1-1 ...	1-Ю
Переслідування єврейських активістів 1-11 ...	1-15
Інші репресії 1-16... 1-17	
Зміни в карному законодавстві 1-18	
Про переміщення в <b>УКДБ</b> 1-19	
<b>Проблеми еміграції з Радянського Союзу 1-20 ...</b>	<b>1-21</b>
<b>НОВИНИ ПРО НЕВІЛЬНИКІВ</b> .....	8
1. У тюрмах і в таборах 1-22 ...	1-34
2. У божевільнях 1-35 ...	1-36
3. На засланні 1-37... 1-38	
ПРИВІТАЙТЕ З УРОДИНАМИ .....	12
АРХІВ <b>САМВИДАВУ</b> .....	<b>14</b>
<b>ПОЯСНЕННЯ ДЕЯКИХ СКОРОЧЕНЬ, ВЖИВАНИХ</b>	
У ВІСНИКУ-1/85.....	17
НАЗВИ СТАТЕЙ КАРНОГО КОДЕКСУ, ЗГАДУВАНИХ	
У ВІСНИКУ-1/85.....	18
ПОКАЖЧИК ІМЕН.....	19

**Умови передплати  
місячника "Вісник репресій в Україні"  
на 1985 рік**

Для індивідуальних передплатників — 20.00 американських доларів на рік

Для бібліотек та інших інституцій — 25.00 американських доларів на рік

Для передплатників з-поза океану — 30.00 американських доларів на рік

Вартість окремого випуску — 2.00 амер. дол.

Адреса для передплати:

**Ukrainian Helsinki Group**

**P. O. Box 770**

**Cooper Station**

**New York, NY 10003.**